1849. N°. 75.

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 18 September.

Deze Courant kost in het ¼ jaar ƒ1-50, buiten Assen vrachtvrij ƒ1-65; de advertentien van 1-5 regels ƒ1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt.

Gedeputeerde Staten der Provincie Drenthe,

Brengen hiermede ter algemeene kennis, dat Zijne Majesteit bij besluit van 14 Augustus l.l. no. 42 heeft goedgevonden, met wijziging van art. 8 van het Koninklijk Besluit van 12 Junij 1847 no. 107, waarbij de tolheffing wordt geregeld op den provincialen weg tusschen *Assen* en den tolweg der Stad *Groningen*, bij *Bareveld*, te bepalen: „dat aan elk der tolboomen, tusschen *Assen* en den Groningschen tolweg bij *Bareveld*, van de bouwlieden voor hunne transporten van veldvruchten naar de weekmarkt te *Assen* een verminderde tol zal worden geheven, zoodanig, dat voor eenen wagen, bespannen met twee paarden, aan elken tol, zoo op de heen- als terugreize, — mits ledig terugkeerende, — zal worden betaald **5** CENT; voor eenen wagen met één paard bespannen **2½** CENT; voor twee wagens aanéén verbonden het dubbele van dezen tol; en dat voor niet ledig van de markt terugkeerende wagens zal worden betaald de helft van den gewonen tol, bepaald in het Tarief, bij het hiervoren genoemd Koninklijk Besluit van 12 Junij 1847 no. 107 vastgesteld. Een en ander echter alleen voor zoodanige wagens en voertuigen, die niet rusten op veren of riemen;" — en dat deze verandering met den eersten October aanstaande in werking zal worden gebragt.

Wordende tevens hiermede ter kennis gebragt, dat de tijdelijk verleende vrijdom van tol aan de gabel no. 3, ten westen van het dorp *Gieten*, te rekenen van voormelden eersten October, zal zijn ingetrokken.

En zal deze tweemaal worden opgenomen in de *Drentsche Courant.*

Assen, 11 *September* 1849. *De Gedeputeerde Staten voornoemd,* DE VOS VAN STEENWIJK.
Ter Ordonnantie van Dezelve, W. H. HOFSTEDE JR.

De Gouverneur der Provincie Drenthe,

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Heer Opper-Houtvester, met overleg van Heeren Gedeputeerde Staten in dit Gewest, is bepaald:

1°. Dat de groote jagt, mitsgaders de jagt op Ganzen, Eenden en Watersnippen in deze Provincie, op zaturdag den 15 September aanstaande zal worden geopend;

2°. Dat de jagt niet zal mogen worden uitgeoefend op gronden, waarop nog graangewassen, inzonderheid boekweit en peulvruchten, ongemaaid te velde staan;

3°. Dat niemand, op éénen dag, met de lange jagt meer dan *vijf* hazen zal mogen vangen;

4°. Dat, bij vervoer van wild naar Provinciën, waarin de jagt nog *niet* is geopend, de Houtvesters gemagtigd zijn, om consent-biljetten tot vervoer af te geven, geldig voor den tijd, welke door hen tot dien vervoer noodig zal worden geoordeeld.

En ten einde niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in de *Drentsche Courant* opgenomen en, door de zorg der Plaatselijke Besturen, worden afgekondigd en aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Assen, 11 *Sept.* 1849. *De Gouverneur voornoemd,* DE VOS VAN STEENWIJK.

Nederland.

16 *Sept.* — Z.M. heeft benoemd tot Voorzitter van de vergadering der beide Kamers van de Staten Generaal, tot opening der ophanden zijnde zitting, den Heer *L. G. A.* Grave *van Limburg Stirum.*

— Bij Koninklijk besluit is aan den vice-admiraal, den Heer *J. C. Rijk*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, met 15 dezer, eervol ontslag verleend als minister van marine, onder dankbetuiging voor de veelvuldige en getrouwe diensten, door hem in die betrekking bewezen; terwijl bij een ander besluit, de Minister van Koloniën, de Schout-bij-Nacht *van den Bosch*, tijdelijk is belast met de waarneming der betrekking van minister van Marine.

— In de zitting der Eerste Kamer van 13 dezer is het wetsontwerp tot bekrachtiging eener met de Nederl. Handelmaatschappij geslotene overeenkomst, met algemeene stemmen en dat tot heffing van twee provinciale opcenten in Friesland met 28 tegen 2 stemmen aangenomen. — Bij de beraadslaging over het wets-ontwerp tot heffing van twee provinciale opcenten in Friesland vroeg de Heer *Tonckens*, welke bezwaren de Regering belet hadden om algemeene bepalingen tegen de longziekte voor het geheele rijk vast te stellen.

Z.Exc. *de Minister van Binnenlandsche Zaken*, den spreker beantwoordende, zegt, dat het is gebleken, dat politie-maatregelen niet voldoende waren, en dat men ook geldelijke vergoeding voor het afgemaakte vee zou moeten geven. Dat denkbeeld van schadevergoeding schrikte velen af, om de grootheid der som, en om het bezwaar, of de daartoe benoodigde gelden van de belanghebbenden, of wel door eene algemeene belasting geheven zouden moeten worden. Ook was men beducht voor veelvuldige misbruiken, als welke vroeger bij ondervinding gebleken waren. Het geven van vergoeding moet ook dadelijk geschieden; hetgeen bij de formaliteiten, wanneer het een algemeene maatregel is, ondoenlijk is. In dien stand van zaken was het beter, het nemen van maatregelen aan de locale autoriteiten over te laten. De voordragt der provinciale Staten van Friesland was daarom der Regering welkom. Het gegeven voorbeeld is uitmuntend. Mogten verdere voorbeelden niet aan het doel beantwoorden, dan zal het tijd zijn, om algemeene verordeningen voor te stellen.

De Heer *Tonckens* zegt, dat hij niet bedoelt geldelijke vergoeding, maar algemeene politie-maatregelen.

De Minister antwoordt hierop, dat hij gelooft, dat het ook hier beter is, de zaak aan de plaatselijke autoriteiten over te laten. Men zou door algemeene maatregelen op het gebied der provinciale Staten treden, welke zouden kunnen beslissen, of er provinciale, dan wel plaatselijke maatregelen moeten worden voorgedragen. Ingeval deze schadelijk mogten werken, zou men eene algemeene wet ter sprake kunnen brengen.

— De Tweede Kamer heeft 13 dezer beraadslaagd over het wets-ontwerp tot verdere uitbetaling van pensioenen aan geëmploijeerden en werklieden aan 's Rijks werven. Met inachtneming eener door den heer *ter Bruggen Hugenholtz* voorgedragene wijziging, is het ontwerp aangenomen met 43 tegen 4 stemmen. Dit ontwerp is daarna onmiddelijk aan de Eerste Kamer gezonden.

— Men schrijft van de Dedemsvaart van 12 dezer: Door eene nachtvorst van vrijdag op zaturdag j.l., hebben de ingezetenen dezer gemeente eene onberekenbare schade geleden; daar met uitzondering van zeer weinige akkers al de te veld staande veenboekweit, die nauwelijks goed het zaad had gezet, is bevroren, zoodanig dat ieder tot het besluit is gekomen dezelve aftemaaijen zoo als ze is, beladen met eenen enkelen rijpen korrel. Onze arbeiders zullen dien slag het meest gevoelen, want velen halen uit de boekweit bij goed slagen eene winterteering en hebben alzoo een slecht uitzigt op die koude dagen; waarbij ook nog komt dat het verbouw van den aardappel niet naar wensch is geslaagd, mede zijn oorzaak vindende in nachtvorsten, als ook in de bekende ziekte.

— De longziekte onder het rundvee, welke dezen zomer in Overijssel weinig vorderingen maakte, is echter thans wederom te Hassell, Genemuiden, Mastenbroek en het Kamper-Eiland met vernieuwde woede begonnen. Men is uitgedacht op middelen ter genezing; de toediening van Haarlemmer-olie was reeds voor jaren en ook nu weder zonder gunstig gevolg beproefd.

— Bij voortduring blijft een kwaadaarige typhus onder de vette en magere varkens op het Kamper-Eiland heerschen, terwijl bij de landbouwers in Zwoller-Kerspel vele biggen wegsterven, zonder dat men tot nog toe de ziekte er van kent.

— Naar men verneemt, zal de definitieve organisatie van het wapen der kavallerie met 1 Nov. e.k. moeten zijn tot stand gebragt; zullende dat wapen alsdan zijn zamengesteld uit vier regementen dragonders en het Limburgsche Bonds-contingent, zijnde twee escadrons jagers te paard. Van het tweede regement lanciers zal, met het eerst regement lansiers vereenigd, worden zamengesteld het vierde regement dragonders, welk regement met karabijnen zal worden gewapend. Het derde regement dragonders, thans gedeeltelijk te Deventer in garnizoen, zal, zoo men verneemt, tegen Nov. e.k. te 's Hage in garnizoen komen.

— Te Nieuw-Beijerland werd op eene bevolking van 1200 zielen, sedert 22 weken, dezer dagen het eerste lijk ter aarde besteld, terwijl in het aangrenzende dorp Oud-Beijerland, op eene bevolking van 4000 zielen, in dezelfde week 31 lijken werden begraven. Te Zandvoort heerscht groote armoede. De visscherij staat, sedert de cholera aldaar heerscht, stil. Van de bevolking, die 1200 zielen bedraagt, zijn er niet minder dan 160 aan dien geesel overleden.

— De commissie voor de verloting van voorwerpen van inlandsche nijverheid, afkomstig van de tentoonstelling te Delft, heeft berigt aan de houders van loten, die niet zijn uitgetrokken, dat de prijsplaat, welke aan zoodanige loten wordt toegewezen, op 15 Oct. e.k. verkrijgbaar zal zijn, tegen overgifte van het aandeel, bij de daarbij opgegeven boekhandelaars, die het aanzoek tot een depôt welwillend hebben aangenomen, zijnde voor Drenthe de heer *H. P. A. van Gorcum.*

— Te Zwolle nam de cholera in de laatste 3 dagen sterk af; sedert 25 Junij tot 14 September zijn aldaar aangetast 520 personen, overleden 259, hersteld 196 en nog onder behandeling 65. — Te Groningen zijn van 10 tot 13 dezer 6 personen door de cholera aangetast, 5 overleden en 9 hersteld; blijven nog 72 lijders onder behandeling. In alles door de cholera aangetast 1437 personen, waarvan 675 hersteld en 689 gestorven zijn.

— Onlangs zijn 3 adressen, geteekend door eenige honderd-tallen koren-molenaars in de provincien Noord-Braband, Overijssel, Drenthe, enz. opgezonden aan Z.M. den Koning, aan de Staten-Generaal en aan de Gouverneurs van genoemde provincien, waarin adressanten verzoeken het afschaffen en buiten werking stellen der wet op het gemaal van 29 Maart 1833, en alzoo vrijdom van gemaal, of als de finantiële toestand des Rijks dit niet gedoogt, eene admodiatie-wet, in verband met art. 64 der wet van 29 Maart 1833 *(Staatsblad no. 3.)*

— Het hoofdbestuur der vereeniging van onderwijzers in Nederland heeft gemeend, dit jaar geene algemeene vergadering te moeten houden, maar dezelve een volgend jaar te hervatten.

— Uit Zwolle wordt gemeld, dat als maatregel van bezuiniging 68 rijksontvangsten gesupprimeerd zullen worden, in verband met eene vermindering der perceptieloonen op de gecombineerde kantoren.

— De zaak eener nieuwe Bijbelvertaling moet in de daartoe benoemde Commissie der Herv. Synode, bij niet geringen tegenstand, ook vele voorstanders gevonden hebben, zoodat de Synode zou besloten hebben om haar andermaal aan de overweging eener Commissie aan te bevelen. *(Ned.)*

— Te Delft is dezer dagen een landbouwend gezin uit N.-Amerika teruggekomen, dat voor een paar jaar derwaarts vertrok. Ook de andere landverhuizers uit Delft betreuren, verzekert men, hun vertrek uit het Vaderland. Met genoemd huisgezin zijn verscheiden andere Nederlanders teruggekomen.

17 *Sept.* — In de zitting van de Eerste Kamer van 15 dezer is aangenomen het wetsontwerp tot inwisseling van zilveren specien met 29 tegen 1 stem, en dat tot ontneming der hoedanigheid van standpenningen aan de gouden specien met 28 tegen 3 stemmen.

— Den 15 dezer is in eene vereenigde vergadering van de beide Kamers de tegenwoordige zitting der Staten-Gen. namens Z.M. door den Minister van Binn. Zaken met eene korte rede gesloten.

Assen, 17 September.

Van 13 tot 17 dezer zijn alhier bijgekomen 4 cholera-lijders, 1 overl., 3 herst., 3 nog in beh.

— Ook te Coevorden is de cholera ontstaan; 7 personen zijn tot 15 dezer door dezelve aangetast, waarvan 5 overl. en nog 2 in behandeling.

— Te Smilde zijn van 6 tot en met 12 dezer bijgekomen 9 cholera-lijders, 5 overl., 4 herst., 6 in beh. gebl. Van 12 tot en met 17 dezer zijn er 2 nieuwe lijders bijgekomen, waarvan 1 overleden.

— Morgen zou het thans te Assen in garnizoen liggende Detachement Infanterie afgelost worden door een dergelijk Detachement uit Zwolle. Daar echter in laatstgenoemde plaats de cholera vrij erg heerscht, hetgeen te Assen gelukkig het geval nog niet is, heeft het Sted. Bestuur van Assen den heer Gouverneur verzocht, om te bewerken, dat deze aflossing geene plaats had, en het Detachement, thans in Assen in garnizoen, en hetwelk eene zeer goede gezondheid geniet, aldaar voorloopig gelaten werd; het schijnt toch voor de verspreiding der cholera minder aan te raden te zijn, dat inwoners van twee besmette plaatsen of wel van eene onbesmette met die eener besmette plaats veel met elkander in aanraking komen, althans te Assen is de eerste, welke na een paar gevallen, die voor geruimen tijd hebben plaats gehad, aldaar aan cholera is overleden, een korporaal geweest, die eenige miliciens uit den Haag naar Groningen geleidde, na wiens overlijden de cholera in de buurt, waarin hij is gestorven, is begonnen te heerschen en nog heerscht. De heer Gouverneur heeft dit verzoek ondersteund bij den heer Minister van Oorlog, die daarop bepaald heeft, dat de bedoelde aflossing vooreerst niet zou plaatshebben maar zou worden uitgesteld tot dat de cholera te Zwolle was opgehouden.

— Aan het 3e gesticht te Veenhuizen zijn den 10, 11 en 12 dezer 26 cholera lijders bijgekomen, herst. 23, overl. 21, in beh. gebleven 46.

— De Alg. Synode der Herv. Kerk heeft uit het fonds voor noodlijdende kerken en personen toegestaan aan de gemeente Borger tot opbouw van eene nieuwe Predikantswoning ƒ1500; aan de gemeente Hoogeveen tot daarstelling van een kerkgebouw en Predikantswoning voor de ingezetenen van het Hollandsche Veld ƒ2000; terwijl de Synode bij het Gouvernement aanvrage heeft gedaan van een subsidie van ƒ1500 voor de gemeente Borger.

— Bij vonnis van het kantongeregt te Assen van den 24 Mei 1849 werd Jhr. Mr. *H. J. L. van der Wijck*, Procureur te Assen, gedagvaard ter zake dat hij, komende van den grooten weg van den kant van Assen in een rijtuig met twee paarden bespannen, den tolboom staande voor de Leembrug op de Smilde was gepasseerd zonder den tol te betalen, ontslagen van alle regtsvervolging. Dit ontslag was gegrond daarop, dat de voor de Leembrug geplaatste tolboom, niet staat op den grooten weg, maar daar is geplaatst tot afsluiting van dien weg met andere wegen, op welken tolboom, het kon. besl. van den 29 Oct. 1833, Stbl. no. 59, waarbij eene tolheffing op 's Rijks groote wegen geregeld is, niet van toepassing zijn kan. Het Openbaar Ministerie is van dit vonnis gekomen in cassatie. De Hooge Raad heeft het vonnis van het kantongeregt, bij arrest van den 31 Aug. j.l. vernietigd en zulks omdat de kantonregter was onbevoegd, om van die zaak kennis te nemen. De zaak zal nu bij de Correctionele Regtbank aanhangig gemaakt worden. In een volgend nummer zullen wij het arrest, waarbij eene nieuwe jurisprudentie is aangenomen, in het geheel mededeelen.

Dit arrest is ook in een en ander opzigt belangrijk, daar, naar aanleiding daarvan en van een vroeger arrest van den Hoogen Raad van 21 Aug. jl., de Prokureur-Generaal bij den Hoogen Raad in overeenstemming met de Ministers van Justitie en van Binn. zaken de Procureurs-Generaal bij de Prov. Geregtshoven, de Officieren bij de Arr. Regtbanken en de Ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de Kantongeregten bij circulaire van 12 dezer no. 28 heeft aangeschreven, om voortaan de overtredingen van de voorschriften der algemeene reglementen van algemeen bestuur in geen geval bij de Kantongeregten aanhangig te maken, maar die misdrijven, onverschillig of daartegen in die reglementen al dan niet bepaalde straffen zijn bedreigd, als correctionele zaken voor de Arrondissements Regtbanken te vervolgen en te doen vervolgen, daartegen naar gelang der belangrijkheid van de overtredene bepaling meerder of minder gestrenge toepassing der bij gemeld art. 1 vast gestelde straffen requirerende.

Smilde, 17 September.

De landman mag zich hier ten aanzien van de uitkomsten zijner werkzaamheden verheugen over 't jaar 1849: de rogge is, bij veel stroo, uitmuntend in opbrengst en hoedanigheid van koren; garst en haver zijn goed geslaagd; de paardeboonen middelmatig en de erwten best.

De aardappel heeft door 't verderf wel eenigzins geleden; maar de knol bleef onaangetast, althans dit mag geen naam hebben, en is voortreffelijk van smaak en deugdzaamheid; de opbrengst is meer dan middelmatig.

De veenboekweit heeft hier door de nachtvorst in Augustus, en door de storm op 11 dezer veel geleden, en is minder dan in de laatste jaren; doch toen was ze meer dan gewoon; thans mag men ze redelijk noemen, en de oudere of mindere veenen geven veel en goed veevoeder, dat bij zeer velen, die geene hooilanden bezitten, dit gemis vergoed.

De veestapel was gezond: 't melkvee gaf vele en goede melk; de wei- en hooilanden waren ruim met gras voorzien en staan ook thans nog zeer goed.

Van de bijenteelt heeft men geene groote verwachtingen; zoogenoemde vette bijen, meent men, dat er niet veel zullen zijn.

Boomvruchten zijn er overvloedig; sommige boomen bezwijken bijna onder hun heerlijken vruchtenlast.

Alle veldgewassen, die geoogst zijn, zijn zeer goed gewonnen; en alles zamen genomen kan 't jaar 1849 vruchtbaar en voor den landbouw gelukkig genoemd worden.

En wat de veengraverij betreft: de turf wordt goed droog, en er komen weinig of geene smoezen. De aftrek, die nu wat levendiger wordt, was sints lang slap, en de prijzen laag, thans is de marktpraam zwarte scheepsturf aan de Smilder markt te Zwartsluis gesteld op *f* 70.

Buitenland.

17 *Sept.* — De Keizer van Oostenrijk heeft te Töplitz eene bijeenkomst gehad met de Koningen van Pruissen en Saksen welke zeer vriendschappelijk schijnt geweest te zijn. De Keizer is vervolgens naar Weenen teruggekeerd. Dat de beide Monarchen van Oostenrijk en Pruissen zich niet deden vergezellen van verantwoordelijke Ministers, komt bij vele staatkundigen weinig in aanmerking. Dat eene echt constitutionnele opvatting de Vorsten het genoegen laat. persoonlijk in vriendschap te leven, ook al staan de Regeringen vijandelijk tegen over elkander, valt nog niet zoo onder het begrip der moderne Oostenrijksche en Pruissische liberalen.

— Van wege de Russische Regering is aan de andere Mogendheden officieel kennis gegeven van het terugtrekken der Russen in Hongarije.

— De Hongaarsche kroonsieraden zijn te Dobra in Zevenbergen aan de Oostenrijkers weder ter hand gesteld, behalve de kroon; waar deze is, weet men nog niet. Sommigen zeggen, dat *Kossuth* de kroon medegenomen heeft, om dezelve in Amerika voor geld te laten kijken.

— Uit Semlin wordt berigt, dat een Russisch Generaal met een bevelschrift des Sultans den 3 van Belgrado naar Turkije vertrokken is, om de gevangenneming en uitlevering der Magyarische hoofden *Kossuth*, *Dembinski* en 190 andere, met Turkschen bijstand te bewerkstelligen.

— De vesting Peterwardein heeft zich overgegeven. Komorn weigert nog steeds zulks te doen; het zal alsnu ingesloten worden door 80,000 man.

— De opschudding, door den brief van den President van Frankrijk te weeg gebragt, begint allengskens te bedaren. Deze brief wordt natuurlijk verschillend beoordeeld; het is vooral de partij der geestelijkheid, die denzelven het meest afkeurt. Zijn er welke dien brief *onstaatkundig* noemen, algemeen erkent men dat hij zeer *fransch* is en gunstig werkt voor de populariteit van den President, die, door de voorvallen van den laatsten tijd te Rome, bij velen reeds verdacht werd van te heulen met de Jesuiten en de Ultramontanen.

— De Paus is den 4 dezer te Napels aangekomen en aldaar feestelijk ontvangen.

Synode der Hervormde Kerk van 1849.

— Ten aanzien van hetgeen in deze Synode nopens het Gerevideerd Reglement is besloten, verneemt men het volgende:

Ongeveer 650 Kerkeraden hebben gebruik gemaakt van de gelegenheid, waarin zij gesteld waren geworden, om hunne meening te doen kennen omtrent de beginselen en hoofdzaken in het Concept-Reglement vervat. De inhoud van al deze Memorien, benevens die van de overige Stukken, door de Provinciale en Klassikale Besturen ingezonden, is opgenomen en der Synode kenbaar gemaakt in een verslag van den Secretaris, die zich met lofelijken ijver, met duidelijkheid en naauwkeurigheid van zijnen Herculischen arbeid gekweten heeft. Nog is er kennis genomen van onderscheidene stukken van de Provinciale Collegiën van Toezigt, van vele Kerkvoogdijën en van bijzondere Kerkelijke personen.

De Sijnode heeft na belangrijke beraadslagingen besloten, om het gerevideerd Reglement, zooals het was liggende, niet aan te nemen, maar ernstig en krachtig voort te gaan met de herziening van het Algemeen Reglement binnen de grenzen, door art. 15 aan de bevoegdheid der Sijnode gesteld. Zij heeft daartoe *voorloopig* het volgende gearresteerd: Met alteratie van art. 3 Reglem. 1816, is nu bepaald, dat de *Besturen der Hervormde Kerk* zijn de Synode, de Provinciale Kerk-Besturen, de Klassikale Besturen en de Kerkeraden. Schijnbaar geldt het hier slechts eene verandering van Redactie; wezenlijk is het eene handhaving van het gezag der Provinciale Kerk-Besturen, die bij het Reglement van 1848 een weinig waren terug gezet, en te gelijk een waken tegen aanmatiging der Klassikale Vergaderingen, die zich te eenigen tijde mogten verbeelden, mede te behooren tot de Besturen, en die nu in tijds daartegen worden gewaarschuwd.

De *Synode* wordt benoemd door de Provinciale Kerk-Besturen, maar tot hare leden mogen ook andere dan de leden der genoemde Besturen gekozen worden. — Drie Synodale Ouderlingen worden jaarlijks, en bij toerbeurten uit de verschillende ressorten, gekozen en benoemd. — De Quaestor-Generaal behoudt eene *adviserende* stem. — De Synode wordt door een Praeses van jaren geopend, en kiest zelve haren Voorzitter voor dat jaar.

De leden der *Provinciale* en *Klassikale Besturen* worden met vrije keus door de Klassikale Vergaderingen benoemd. — Predikanten en Ouderlingen in de Kerkelijke Besturen hebben eenen gelijken diensttijd. — Tot het Provinciaal Bestuur worden gekozen uit iedere Klasse één Predikant en voor elk tweetal Predikanten één Ouderling, uit de verschillende Klassen bij toerbeurt te verkiezen. — De Secretaris wordt door het Provinciaal Bestuur zelf, uit de Hoofdstad van het Gewest of van nabij gelegene plaatsen, gekozen. — Ook benoemt het Bestuur zelf zijnen President en Vice-President, doch alleen uit zijne eigene leden.

De leden der Kerkelijke Besturen zijn bij aftreding onmiddellijk *herkiesbaar*. — De betrekking van lid der Synodale Commissie, des Provincialen en des Klassikalen Bestuurs is onderling *onvereenigbaar*, dit strekt zich echter niet uit tot den President en den Vice-President der Synodale Commissie.

De *Klassikale Besturen* behouden het nu gebruikelijke getal van Predikanten, maar verkrijgen één Ouderling op ieder tweetal Predikanten. — De leden worden door de Klassikale Vergaderingen, en onderscheidelijk de Praeses, de Assessor en de Scriba, gekozen en benoemd.

De *Klassikale Vergaderingen* bestaan, als tot hiertoe, uit de dienstdoende Predikanten van het Ressort, benevens de Ouderlingen, die door de Kerkeraden, voor kosten der Gemeenten, worden afgevaardigd: de laatste facultatief in gelijken getale als de Predikanten, maar ninmer in meerder aantal dan de Predikanten van de Committerende Gemeente.

Omtrent den tijd en wijze der invoering van deze veranderingen is bepaald, dat zij, gelijk ook de vereischte artikelen van overgang aan de Provinciale Besturen toegezonden zullen worden; dat eene buitengewone vergadering van de tegenwoordige Synode zal worden zamengeroepen in April 1850, ten einde het nu voorloopig aangenomene, alsdan finaal gearresteerd worde, en de Klassikale vergaderingen in Junij daaraanvolgende, op de nu bepaalde wijze, de leden der Kerkelijke Besturen kunnen kiezen; terwijl de Synode van 1850 op de tot hiertoe gebruikelijke wijze benoemd en zamengesteld zal zijn, en de nieuwe Kerkelijke Besturen met het begin van 1851 in werking zullen treden.

En nu de Revisie van al het overige? Zij is opgedragen aan de Synodale Commissie, die de resultaten van hare beraadslagingen en werkzaamheden, in een nieuw Concept, der Synode van het volgende jaar zal hebben aan te bieden. — Aan dezelfde Commissie is in last gegeven, om met de Regering in overleg te treden over eene verbeterde inrigting van het beheer der Kerkelijke goederen, en deswege mede een Concept-Reglement aan eene der volgende Synoden aan te bieden. *(Kerk. C.)*

Correspondentie.

Wij hebben een brief ontvangen, waarin iets nopens het stuk in het vorig nummer over versteenden honig voorkomt, wij hadden dit gaarne reeds nu overgenomen, doch door volslagen gebrek aan ruimte zijn wij daarin tot ons leedwezen verhinderd.

— Wij ontvangen van een onzer geabonneerden, uit het Zuidenveld, het verzoek, om iets te plaatsen over het wenschelijke voor die streken van eene vaste Marechaussée, daar, sedert de Dragonders Dalen weer verlaten hebben, de schooijers uit Hoogeveen en van de Dedemsvaart, tot last der ingezetenen, vrij wat drukker terug komen.

De behoefte aan Marechaussée, in het Zuidenveld gevoeld, bestaat evenzeer voor het overige platte land zoo van Drenthe als van ons geheele Vaderland; daar inderdaad eene Marechaussée de beste policie ten platten lande is. Wij zouden dan ook gaarne aan het verlangen van onzen geabonneerde voldoen, ware het niet, dat wij ons overtuigd houden, in zeker opzigt een nutteloos werk te zullen verrigten, daar én de regering én de ingezetenen evenzeer van het nut eener Marechaussée overtuigd zijn, en bij eerstgemelde, gelijk bekend is, reeds lang het voornemen bestaat, om in Groningen, Vriesland en Drenthe een korps Marechaussée te plaatsen, welk plan echter, evenzeer als vele andere goede zaken in ons Vaderland, om den toestand van 's Lands financiën, vooralsnog niet is kunnen uitgevoerd worden.

Borger, 9 *Sept.* 1849. Bevallen van eene dochter *C. J. Mulder—Koppius.*

Eenige kennisgeving.

Getrouwd: J. M. DOORENBOS, HZ., *préd. te Schingen c.a.*

Dorkwerd 13 *Sept.* 1849. M. HAITZEMA DE JONGE.

Het heeft den Almagtigen God behaagd mijn' geliefden echtgenoot den Heer *Willem Brocades*, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw, oud-Lid der Geneeskundige Commissie van de Provincie Drenthe en Apotheker en Chemist alhier, door den dood aan mij te ontnemen. Eene borstkwaal, welke echter in de laatste 14 dagen schielijk is toegenomen, deed hem heden in den vroegen morgen, circa 3 uur, in den ouderdom van bijna 71 jaren, bezwijken. Mijne kinderen en ik, wij verliezen in hem eenen getrouwen, zorgdragenden Vader en Echtgenoot.

Meppel, RENSJE DE JONGE,
11 *September* 1849. Wed. W. BROCADES.

De affaire zal op denzelfden voet en firma worden voortgezet.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.
PROVINCIE DRENTHE.
AANBESTEDING.

Op woensdag den 26 September 1849, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Gouverneur der Provincie Drenthe, of bij deszelfs absentie door een der Leden van Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Ingenieur van den Waterstaat, belast met de dienst van Hoofd-Ingenieur in de Provincie Drenthe, aan het locaal van het Gouvernement te Assen worden aanbesteed:

Het maken van **PRIVAATPUTTEN** op de binnenplaats van het Huis van Arrest en Justitie te Assen, benevens eenige verandering aan het **HOOFDRIOOL**, en de verlenging der **SECREETPIJPEN.**

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod. Het bestek der bovengemelde aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Justitie en aan dat van het Gouvernement der Provincie Drenthe, te Assen, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Ingenieur *Brunings*, en den Aspirant Ingenieur *Mazel*, beide te Assen.

De Minister van Buitenl. zaken, tijdelijk belast met de waarneming der functien van Minister van Justitie, LIGHTENVELT.

De ondergeteekende herinnert bij dezen de heeren Advocaten in deze Provincie, dat zij, ingevolge art. 6 van het Reglement van orde, in de thans loopende maand, hunne **Akten van Beëedigin**g moeten laten *viseren* ter Griffie van het Provinciaal Geregtshof; moetende, bij verzuim, ingevolge het Reglement hunne namen van de lijst geschrapt worden.

Assen, *De Deken van de orde der Advocaten*,
17 *Sept.* 1849. A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN.

Op maandag den 22 October 1849, des voormiddags te tien uren, zullen ter teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te Assen, in het Paleis van Justitie aldaar, aan den meestbiedende en hoogst afmijnende worden verkocht en toegewezen:

Drie vierde gedeelten van een **HUIS** en **SCHUUR**, gequoteerd met no. 512, staande aan de noordkant van het zoogenaamde Schutsche opgaande, bij de peilbalk te Hoogeveen, kadastraal in sectie A, no. 462, groot een roede 95 ellen, in de eerste klasse aangeslagen op een belastbaar inkomen, ongebouwd van drie en dertig cent en gebouwd van drie en zestig gulden (geheel).

Deze verkoop geschiedt ten laste van *Hermannus Hartman*, zonder beroep, van *Reinier Akkerman*, kleermaker, en *Klausje Hartman*, zonder beroep, echtelieden, de laatste onder autorisatie en adsistentie van haren eheman, allen wonende te Hoogeveen.

Ten verzoeke van *Hendrik Hilberts Steenbergen*, landbouwer wonende te Zuidwolde, als eigenaar van na te melden hypothecaire schuldbekentenis kracht acte van scheiding, tusschen de erven van wijlen zijne ouders *Hilbert Hendriks Steenbergen* en *Geessien Leferts Linde*, in leven echtelieden, wonende te Zuidwolde en aldaar overleden. opgerigt den 4 Junij 1844, geregistreerd te Hoogeveen den 6 Junij 1844, deel 15, folio 84, recto vak 7 en volgende met 8 bladen en geen renvoijen, ontvangen voor hoofdregt: als voor soulte twee honderd zestien gulden tachtig cents, en voor scheiding twee gulden veertig cents, bedragende alzoo met de 38 opcenten te zamen *f* 302.50.

De Ontvanger, *(get.)* LANGEVELD.
Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA, *Procureur.*

Burgerlijke Stand.

ASSEN. Aangifte van 7—14 Sept. geb. 2 M. en 1 V. g.; geh. geene; overl. 2 M. en 1 V. g; 1 levenloos geboren.

MEPPEL. Aangifte van 7—14 Sept. geb. 1 M. en 1 V. g.; geh. geene; overl. 5 M. en 3 V. g.; 2 levenloos aangegeven.

COEVORDEN. Aangifte van 8—15 Sept. geb. 1 V. g.; geh. geene; overl. 2 M. en 3 V. g., (alle aan de cholera.)

HOOGEVEEN. Aangifte van 7—14 Sept. geb. 3 M. en 2 V. g. geh. geene; overl. 2 M. en 3 V. g.

SMILDE. Aangifte van 8—16 Sept. geb. 2 M. en 2 V. g.; geh. 1 paar; overl. 2 M. en 2 V. g.

Meppel, 13 *Sept.* Rogge *f* 3.70 a *f* 4.20. Boekweit *f* 3.60 a *f* 4.35. Boter $1\frac{1}{2}$ ned. pond *f* 0.85 a *f* 1.00. Boter $\frac{1}{8}$ vat *f* 11.25 a *f* 12.00. Broodzetting: 6 ned. pond roggebrood *f* 0.37.

Groningen, 14 *Sept.* Tarwe jarige *f* 7.25, nieuwe *f* 6.50 a *f* 5.00. Rogge *f* 3.15 a *f* 3.75; nieuwe *f* 3.70. Boekweit zand *f* 3.35 a *f* 3.80, veen *f* „.„ a *f* „.„. Garst *f* 2.60 a *f* 3.15, knobbe *f* 3.05 a *f* 3.35. Dikke haver *f* 2.35 a *f* 3.00 Voerhaver *f* 1.90 a *f* 2.10. Paardeboonen *f* 4.50 a *f* 4.60. Koolzaad *f* 10.00 a *f* 11.15. Geel Mosterdzaad *f* 5.50 a *f* 8.00. Zomerzaad *f* 7.50 a *f* 9.50. Gort grove *f* „.„ a *f* 5.50, parel 100 ned. pond *f* 8.25 a *f* 8.50. Raapolie per vat *f* „.„. Boter $\frac{1}{4}$ vat *f* „.„ a *f* „.„.

Tarwe bijna zonder handel. Rogge prijshoudend. Boekweit wel zoo aangenaam. Garst weinig aan en aan pelderijen wel te verkoopen. Haver algemeen lager afgegeven. Boonen traag afgaande. Koolzaad niet williger. Zomerzaad goed prijshoudend. Mosterdzaad als voren. Gort slap.

Zwol, 14 *Sept.* Tarwe oude *f* 9.50 a *f* 9.00, nieuwe *f* 7.50 a *f* 7.00. Rogge nieuwe *f* 4.50 a *f* 4.00. Boekweit *f* 5.00 a *f* 4.25. Aardappelen *f* 1.27 a *f* 1.00. Boter ned. pond *f* 0.70 a *f* 0.60. Boter $\frac{1}{8}$ ton *f* 12.75 a *f* 12.00.

Amsterdam, 15 *Sept.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct $54\frac{5}{8}$ a $\frac{11}{16}$; dito 3 pct $64\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{2}$; dito op resc. 3 pct „ a „; Werk. Sch. 4pct $85\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{4}$; O. I. leening 4 pct $84\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{4}$; Am. Synd. $3\frac{1}{2}$ pct $84\frac{3}{8}$ a $\frac{1}{2}$; Handlem. $4\frac{1}{2}$ pct „ a „; Haarlemmerm. 5 pct „ a „; Aand. Rijnspoorw. $4\frac{1}{2}$ pct 85; Aand. Holl. Spoorw. Maats. „ a „.

Bij vrij levendigen omzet in Integralen en 4 pcts waren heden onze binnenl. fondsen weer iets aangenamer.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.

BUITEN-GEWONE 1849.

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 18 September.

's Gravenhage, 17 September.

Heden zijn de zittingen van de Kamers der Staten-Generaal voor 1849-50 door Z.M. den Koning geopend met de volgende

TROONREDE.

MIJNE HEEREN!

Ik verheug Mij in het voorregt, u andermaal om Mij vergaderd te zien, en ditmaal, om van de plaats, door Mijnen onvergetelijken Vader vroeger zoo waardig bekleed, eene nieuwe zitting voor u te openen, waarin gij geroepen wordt, de dierbaarste belangen des Vaderlands met Mij te behartigen, en verdere uitvoering te geven aan de Grondwet, die Wij in onze vorige tezamenkomst wederkeerig hebben bezworen.

Wij mogen Ons verblijden, ter oorzake, dat Onze uit- en inwendige aangelegenheden, sedert het oogenblik, waarop Ik de regering aanvaardde, niet zijn verminderd, maar veeleer verbeterd, in gunstige gesteldheid.

Met alle Mogendheden hebben Wij vrede en goede verstandhouding. De onrust, die elders woelt, dringt Onze grenzen niet binnen; en de verdeeldheid, die andere Staten eenigermate van elkander verwijdert, blijft Ons vreemd, Wij onderhouden met allen een volledig vriendschappelijk verkeer. De verwikkelingen, in welke Wij vroeger vreesden ten opzigte van Limburg te zullen — of te kunnen — geraken, zijn, door de bescherming der traktaten, gelukkig afgewend; en Wij hebben het gegronde vooruitzigt, dat die regtmatige toestand nimmer anders dan regtmatige bevestiging of oplossing zal verkrijgen.

De zege op Bali, door de dapperheid onzer Land- en Zeemagt bevochten, heeft ons het verlies van meerdere verdienstelijke strijders, en, dat het meest is te betreuren, het verlies van eenen voortreffelijken bevelhebber, gekost, maar, tot dien duren prijs, zijn de eerbiediging van ons gezag, rust en orde in den Indischen Archipel verzekerd.

De Marine bewees lofwaardige diensten, ook ten gunste onzer West-Indische bezittingen.

Het leger gaf Mij ruime stof tot tevredenheid.

Mijne beminde landgenooten genieten gewenschten voorspoed. De oogst was gezegend. De handel herleefde. De fabrieken leverden, ook op de onlangs gehoudene tentoonstelling uitmuntende proeven van hare gunstige ontwikkeling. En de markt van onze koloniale voortbrengselen heeft voordeelen verschaft, die, gevoegd bij de niet ongunstige opbrengst der belastingen en de reeds tot stand gebragte aanzienlijke bezuinigingen, veel hebben bijgedragen tot de verbetering van den stand van 's Lands geldmiddelen. Alleen het gedeeltelijk mislukken van een enkel gewas des velds en de vele slagtoffers eener gevaarlijke ziekte gaven Ons stof tot bekommering en leed. Beiden schijnen evenwel te verminderen.

Onder die gunstige omstandigheden zijt Gij, Mijne Heeren herwaarts gekomen, om Uwe zorgen op nieuw aan 's Lands zaken te besteden. Vele en gewigtige bemoeijingen wachten U, door de Grondwet zelve voorgeschreven, en door de tijdsomstandigheden gevorderd.

Zij zullen zich niet bepalen tot het onderzoeken en beoordeelen van de wets-ontwerpen, die de gewijzigde Grondwet vordert. Gij zult U ook moeten bezig houden met eene nieuwe begrooting der uitgaven en inkomsten van het Rijk; met gewigtige stoffelijke belangen der Natie; en niet het minst met het overwegen van zoodanige verordeningen, als naar de tegenwoordige ontwikkeling der handels-staatkunde van Europa, ter bevordering van scheepvaart en handel, en tot herstel of verbetering van belangrijke bronnen van volkswelvaart, of, mag het zijn, tot het openen van nieuwe — raadzaam zullen worden gekeurd.

Daarin wensch Ik U welberaden, standvastig voor te gaan. Daartoe roep ik Uwe bezadigde, eendragtige, belangstellende medewerking in.

Van de schreden, door Ons in gemeen overleg, op dien weg te doen, hangen, in deze gewigtige oogenblikken, voor jaren tijds, het geluk en de voorspoed van dit achtingswaardige Volk, welks welzijn wij moeten bevorderen, ten eenenmale af.

Het Vaderland plukke van onzen arbeid rijke vruchten! De Weldadige Opperbestuurder van ons lot schenke daarop Zijnen zegen!

Met deze wenschen in het hart, verklaar ik deze zitting der Staten-Generaal te zijn geopend.

Assen, 18 September.

Te Meppel zijn van 9 tot en met 15 dezer door de cholera aangetast 4 personen herst. 1, overl. 4, in beh. gebl. 4. In het geheel zijn aangetast 121, herst. 34, overl. 83, in beh. 4.

— Op de jaarmarkt, den 11 dezer te Rolde gehouden, waren aangebragt 2374 paarden voor rijtuigen, 590 losse paarden, 430 veulens, 1080 koeijen, 310 stuks jongvee, 2859 schapen en 841 varkens. De paarden golden van *f* 10 tot *f* 250, de veulens, van *f* 15 tot *f* 90, de koeijen van *f* 20 tot *f* 100, het jongvee van *f* 10 tot *f* 50, de schapen van *f* 2 tot *f* 5 en de varkens van *f* 2 tot *f* 20. De paarden, veulens en koeijen waren zeer gewild en zijn voor goede prijzen verkocht; de varkens en schapen redelijk in prijs.

— Dat vier jaren geleden uit Engeland eene expeditie, onder bevel van sir *John Franklin*, naar de Poollanden vertrokken is, ten einde door het noorden van America een doortogt te vinden, is bekend. Van dien tijd af heeft men niets van deze expeditie vernomen en verkeert men in de grootste onzekerheid aangaande het lot van *Franklin's* reisgenooten. De Engelsche admiraliteit evenwel, het levendigst belang stellende in de moedige reizigers, droeg achtereenvolgens aan sir *James Ross* en sir *Thomas Moore* den taak op, om eenige berigten aangaande de onderneming in te winnen, en haar, zoo mogelijk, op het spoor te komen. Van deze beide laatste expeditiën heeft men sedert mede niets vernomen. Eindelijk in de maand Mei van dit jaar is het schip de *North-Star* met groote kosten uitgerust en van alles voorzien, wat tot eene reis in de IJszee gevorderd wordt. Dit schip, onder bevel van sir *John Saunders*, moet de onderscheidene expeditiën opsporen. De Engelsche regering heeft eene aanzienlijke som toegezegd aan de schepen, die, van welke natie dan ook, de onderneming van sir *John Franklin* zouden ondersteund hebben. Een brief van Augustus gedagteekend en bij de admiraliteit ontvangen, zegt, dat de *North-Star* in het doel der zending nog niet geslaagd is.

— In de nabijheid van Manchester is iemand op eene even zeldzame als vreesselijke wijze om het leven gebragt. Een smid, welke vergramd was tegen een beschonken persoon, die aan den ingang zijner werkplaats stond te kijken, is in zijne drift op dien persoon aangevallen, in elke hand een der gloeijende ijzers houdende, waaraan hij arbeidde, en heeft daarmede het onderlijf van den lastigen toeschouwer doorboord.

— Een fatsoenlijk heer, die echter weinig geld had, trouwde de dochter van een rijk koopman. Na eenigen tijd gehuwd te zijn geweest, bemerkte hij dat zijne vrouw geneigd scheen om het pad der deugd te verlaten, en op hooge beenen stapte hij naar zijn schoonpapa toe, om zich daarover te beklagen. De koopman hoorde zijne klagten tot het einde toe aan, en, zich toen ten uiterste vertoornd houdende tegen zijne dochter, zeide hij tot zijn schoonzoon: „Ik kan begrijpen, dat gij u gevoelig betoont over zulk een gedrag, en, ik beloof u plegtig, dat zoo mijne dochter zich niet verbetert, ik haar onterven zal." Het was de laatste maal, dat de heer zich bij zijn schoonvader ging beklagen.

Arrest van den Hoogen Raad in zake van den Ambtenaar van het O. M. bij het Kantongeregt te Assen tegen Jhr. Mr. H. J. L. van der Wijck.

De Hooge Raad der Nederlanden, op de voorziening in cassatie van den *Ambtenaar van het Openbaar Ministerie van het Kantongeregt te Assen*, tegen een vonnis van dat Kantongeregt, regt doende in zaken, betreffende policie-overtredingen, van den 24 Mei 1849, waarbij Jhr. Mr. *Hendrik Jan Leopold van der Wijck*, Prokureur, wonende te Assen, is ontslagen van alle regtsvervolging ter zake dat hij den 4 Mei 1848, komende van den grooten weg van den kant van Assen, in een rijtuig met vier wielen en met twee paarden bespannen, den tolboom staande op de Leembrug op de Smilde is gepasseerd, zonder den gevraagden tol, ten bedrage van twintig cents, te betalen.

Gehoord enz.

Gelet enz.

Gehoord enz.

Gezien de insinuatie, namens den Prokureur-generaal aan den Gerequireerde beteekend, ter kennisgeving van den dag, voor de behandeling dezer zaak bepaald.

Overwegende, dat de gerequireerde is gedagvaard voor het *Kantongeregt te Assen*, ter zake dat hij den 4 Mei 1848, komende van den grooten weg van den kant van Assen, in een rijtuig met vier wielen en met twee paarden bespannen, den tolboom staande op de Leembrug op de Smilde is gepasseerd zonder den gevraagden tol ten bedrage van twintig cent te betalen; dat bijaldien genoemde tolboom mogt worden geoordeeld te zijn een tolboom op een der Rijks groote wegen, daarop zou zijn toepasselijk het verbod van art. 4 eerste zinsnede van het Koninklijk Besluit van den 29 Oct. 1833 (Staatsblad no. 59), in verband met art. 1 der wet van den 6 Maart 1818 (Staatsblad no. 12); dat de bij laatstgenoemd artikel bedreigde straf te boven gaat die, vermeld bij art. 44 der wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der Justitie; en dat derhalve, krachtens gezegd artikel, de *Kanton-Regter te Assen* was *onbevoegd*, kennis te nemen van de tegen den gerequireerde ingebragte klagte.

Overwegende immers, dat bij art. 1 der wet van den 6 Maart 1818 (Staatsblad no. 12) is voorgeschreven, dat de overtredingen tegen de bepalingen, vastgesteld bij de algemeene maatregelen of reglementen van inwendig bestuur van den staat, op welke geene straffen bij de *wetten* zijn of zullen worden vastgesteld, zullen worden gestraft met de daarbij aangeduide, en bevoegdheid van den Kanton-Regter te bovengaande straffen; dat het Koninklijk Besluit van den 29 Oct. 1833 (Staatsblad no. 59) inhoudt eenen algemeenen maatregel van inwendig bestuur van den Staat, door den Koning vastgesteld, den Raad van State gehoord; dat wel is waarin art. 4 vierde zinsnede van dat Besluit wordt gelezen, dat degene, die den tolboom op 's Rijks groote wegen doortrekt zonder betaling van den tol, een vijftig dubbelen tol zal verschuldigd zijn; dat echter deze *strafbepaling*, als niet daargesteld bij eene wet, krachtens art. 1 der wet van den 6 Maart 1818 (Staatsblad no. 12), moet worden gehouden voor *niet geschreven*, dat alzoo de kennisneming en beoordeeling der onderwerpelijke zaak, door den *Kanton-Regter te Assen* is in strijd met de wet, en dat daardoor is geschonden art. 44 der wet op de Regterlijke Organisatie in verband met art. 1 der wet van den 6 Maart 1818 (Staatsblad no. 12).

Gezien art. 105 der wet op de Regterlijke Organisatie.

Vernietigt het beklaagde in deze zaak gewezen vonnis van het *Kantongeregt te Assen* van den 24 Mei 1849, en ten principale verklaart dat de *Kanton-Regter* was *onbevoegd* kennis te nemen van het den gerequireerde te laste gelegde feit.

Beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den staat.

Gedaan en gewezen te 's Gravenhage den 27 Augustus 1849, bij de Heeren en Mrs. Baron *van Herzeele*, Presiderende Raad, *de Greve*, *Gockinga*, *Wintgens* en *van Steenbergen* Raden enz.

Versteende Honig.

Uit een ons gezonden brief ontleenen wij het volgende:

„Wat nu betreft uwe versteende-honig-kwestie, ik heb uwe verdediging met genoegen gelezen. Indien iemand zich aan Anachronisme schuldig maakt, dan is het de inzender van het stuk in de *Groninger Courant* no. 73 Bijv. Het is eene bekende daadzaak, dat in formatien van veel oudere dagteekening dan het diluvium de gesteendrukte overblijfselen nog aanwezig zijn van de klasse van insekten (Hijmenoptera), waartoe de bijen behooren, b.v. in de Jura-formatie; en hoewel nu daar wel geene fossiele bijen zelve zijn aangetroffen, bewijst het gemis daarvan toch nog niet, dat toen ten tijde nog geene bijen aanwezig waren. De inzender zal toch ook wel niet willen beweren, dat, omdat in het zand van het diluvium van Drenthe geene Diatomeën aanwezig zijn, die diertjes nog niet geleefd hebben, tijdens zich dit diluvium vormde? Baseert echter de inzender zijne bewering daarop, dat de versteeningen van het diluvium niet zoozeer aan het diluvium zelf toekomen, als wel dat zij afkomstig zijn van oudere formatiën, van welke zij zich bij de catastrophe, die de vorming van het diluvium tot resultaat had, hebben losgerukt, om in deze veel jongere bedding begraven te worden, dan stemmen wij gereedelijk toe, dat er onder die versteeningen kunnen zijn, die van eenen tijd dagteekenen, toen de insekten nog niet in de rij der levende wezens waren opgenomen. — Is deze niet zijne meening, dan sla hij zijn oog op de molasse-groep, die van oudere dagteekening is dan het diluvium, en hij zal fossiele linden, berken, beuken en tallooze andere planten vinden, waarop de bijen reeds konden azen, toen zich nog geen diluvium gevormd had. — Of nu evenwel de versteening in kwestie honig kan zijn, verklaar ik u ronduit niet te weten. Een ten dien einde in het werk gesteld onderzoek zal dit welligt kunnen uitmaken."

„Het zij mij echter vergund, u opmerkzaam te maken op eene onnaauwkeurigheid, door u in het stuk in de *Drentsche Courant* van vrijdag l.l. begaan. Gij noemt daar Drenthe eene niet diluviale vorming. De groote hoeveelheid veengronden heeft ongetwijfeld u op het denkbeeld gebragt, dat Drenthe eene alluviale formatie was. Doch zie onze onafzienbare heidevelden en zandgronden met de daarop liggende erratische blokken, door de Hunnen (?) tot grafsteden opeen gestapeld, en gij zult ophouden u te verwonderen, dat de oppervlakte van Drenthe grootendeels tot het diluvium behoort."

„Zoodra ik in staat gesteld zal zijn, den aard der versteening te hebben leeren kennen, zal ik u omtrent dezen gaarne mijn gevoelen mededeelen."

Het was geenszins onze bedoeling te beweren, dat de oppervlakte van Drenthe niet grootendeels tot het diluvium behoort, maar de schrijver van het artikel in de *Groninger Courant* noemt Drenthe evenzeer eene diluviale *vorming* als de Hondsrug: deze bergrug nu is *geheel* door het diluvium gevormd: niet alzoo Drenthe; de kern van Drenthe bestond *voor* het diluvium, het grootste gedeelte der *oppervlakte*, niet het geheel, blijkens de over groote massa veenen, is daarvan voortgekomen; men kan Drenthe geene diluviale vorming heeten, evenmin als men een ei geheel en al eene kalkachtige zelfstandigheid kan noemen, omdat de dop eene kalkachtige zelfstandigheid is. Zoo wij hadden kunnen gelooven, dat de schrijver in de *Gron. Ct.* met Drenthe eene diluviale vorming te noemen eene onnaauwkeurigheid begaan had, zouden wij daarop niet gevallen zijn, maar wij konden niet veronderstellen, dat iemand, die ons opmerkt, dat wij honig zetten, waar wij honigraat hadden moeten gebruiken, niet steeds juist zijne begrippen door zijne woorden zou uitdrukken, en wij moeten het er voor houden, dat de schrijver, wanneer hij geheel Drenthe en niet een groot deel der oppervlakte alleen eene diluviale vorming noemt, in een dwaalbegrip verkeert. *Red.*

In de beide *Groninger Couranten* komt voor het navolgende berigt:

De KOMMISSIE VAN LANDBOUW in de Provincie GRONINGEN, onder medewerking, wat den OOFT- en TUINBOUW betreft, der hiervoor opgerigte AFDEELING VAN HET DEPARTEMENT GRONINGEN DER NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ *TER BEVORDERING DER NIJVERHEID*, heeft omtrent den uitslag der beoordeeling van de op de Tentoonstelling van den 12den en 13den September 1849 ingezondene voorwerpen, de eer het volgende te berigten:

I. dat bij haar geene proeven van *Komijnkaas*, in de provincie Groningen bereid, zijn ingezonden;

II. dat er onderscheidene vaten *boter* ter mededinging naar de uitgeloofde premie van *f* 50 zijn ingezonden; maar dat geen derzelve kon gezegd worden, geheel te voldoen aan den eisch van het *Programma*: dat zij namelijk met de beste soorten van elders vergelijkbaar zoude zijn. Deze premie is alzoo niet toegekend; maar, onder het ingezondene wordt, als het beste daarvan, *eervolle melding* gemaakt van boter, ingezonden door *R. ter Borgh*, te Haren en *H. van der Laan*, te Groningen;

III. *vlas* is door twaalf personen, alle uit het Westerkwartier, geleverd. Het is der Kommissie eene aangename taak te verklaren, dat, volgens het oordeel van deskundigen, deze vlassen alle *goed* waren; dat daaronder echter slechts één was, dat, volgens de gestelde voorwaarden, gezegd kon worden geheel met het beste Zuid-Hollandsche of Belgische vlas te kunnen wedijveren, namelijk dat van *J. Teenstra* te Grijpskerk. Hieraan is dan ook de premie van *f* 50 toegewezen; doch daarenboven aan het vlas van *J. H. Oosterhuis* te Niezijl, wegens deszelfs bijzondere deugdzaamheid, eene buitengewone premie van *f* 25; terwijl eervolle melding wordt gemaakt van het vlas van *H. H. Wieringa* te Ezinghe en van *R. T. van der Laan* te Pieterzijl;

IV. Onder de overige ingezonden voorwerpen heeft de Kommissie gemeend eene *zilveren* medaille te moeten aanbieden aan *J. Heeres* te Noordhorn voor twee vliezen *wol*, aan *K. J. Venhuizen* en *N. S. Jager* te Rottum voor eenen *schoffelploeg met beweegbare egge*, en aan *A. Waalkens* te Blijham voor een *karn met vliegwiel*.

V. Voor de *bloemen*, die zooveel tot verfraaijing der Tentoonstelling hebben toegebragt, heeft de Afdeeling voor Ooft- en Tuinbouw eene *zilveren* medaille toegewezen zoowel aan de verzameling bloemen van *H. Opten*, als aan die van *C. van Stroe*, beide te Groningen, en *eervolle* melding gemaakt der bloemen, ingezonden door *Wolvendijk* en *Hector* te Groningen.

Voorts eene *zilveren* medaille voor de ten toon gestelde *groenten* en *wortelgewassen* van *H. Groenewold* te Farmsum en *eervolle* melding van die van *A. S. Bakker* te Sappemeer. De Afdeeling beveelt bepaaldelijk aan de aandacht van het publiek aan de 42 soorten van *aardappelen* uit den *Landhuishoudelijken tuin* te Groningen, die door den Inzender buiten beoordeeling waren gehouden.

Voor de *boomvruchten* wordt door haar de zilveren medaille toegekend aan *E. Borgman* te Groningen, en *eervolle* melding gemaakt van den fraaijen schotel vruchten van *C. van der Mark* te Haren en van de verzameling van *S. van Stroe* te Groningen; terwijl zij de verzameling vruchten no. 38, die zij volgens *hare* voorwaarden niet mogt bekroonen, tot dit oogmerk aanbeveelt aan de Kommissie *van Landbouw*, volgens art. VI van het Programma. De Kommissie heeft gaarne, dientengevolge, eene *zilveren* medaille hiervoor toegekend aan den heer *U. G. Schilthuis Jz.*, te Groningen.

Eindelijk wordt *eervolle melding* gemaakt van den tuinboor van den heer *J. G. Rijkens* te Wehe; van de *druiven* van *U. Keizer* te Groningen, en van de natuurlijke voortbrengselen uit Suriname, ingezonden door *H. Tammenga*.

Des namiddags van den 12den September 1849 heeft de Kommissie van Landbouw zich vereenigd buiten de Ebbingepoort te Groningen en aldaar op het land beproefd eenen vroeger reeds ter beoordeeling aangeboden *dorschwagen*. Na hiermede koolzaad, garst, tarwe, rogge en haver te hebben afgedorscht, is besloten aan den inzender Jhr. mr. *J. Hora Siccama van de Harkstede* aan te bieden de *gouden* medaille, zoowel wegens de vinding en werktuigelijke zamenstelling van dit werktuig, als omdat het bij deze proeven gebleken is, dat *koolzaad* en *garst*, waarvan het eerste althans hier gewoonlijk op het veld wordt gedorscht, daarmede binnen *zeer* korten tijd behoorlijk werden afgedorscht, terwijl het werktuig verder voor nog meer verbeteringen en veelzijdige aanwending vatbaar scheen te zijn.

De Kommissie van Landbouw in de Provincie Groningen,
E. H. WAALKENS.
(bij afwezigheid van den Voorzitter.)
H. C. VAN HALL, *Secretaris.*

De Geestelijke-maagdenstraat te Groningen.

Ja, heiligschennend is de hand,
Die *Venus* standaard heeft geplant,
Waar eertijds Godsvrucht woonde;
Toen vlekkelooze maagdenrij,
Het doel der Christen-maatschappij,
Door zedeleer bekroonde.
Voor 't vroom gezang van vroeger eeuw,
Doet zich losbandig, woest geschreeuw,
In 't lokkend pesthol hooren;
Verdierlijkt tot den laagsten trap
Van ontucht, drift en dronkenschap,
Waar 't misdrijf wordt geboren.

A., *September* 1849. v. K. v. A.

Hoewel wij anders ongaarne verzen plaatsen, hebben wij aan bovenstaande regelen geen plaats willen weigeren.

Rundvee in Overijssel.

De veearts *Jennes* zegt in zijne verhandeling over den Overijsselschen veestapel het volgende: „Het vee in „Overijssel verschilt, naar de onderscheidene streken, in „zijnen bouw, gestalte en eigenschappen. Het beste vindt „men in de grasrijke streken langs de kusten der Zuiderzee en langs de oevers van den IJsselstroom..... „Het zwaarste wordt gevonden op het Kamper-Eiland en „is van eenen vrij groven ligchaamsbouw, dik van beenen, mager en schraal van schouders, plat van ribben, „wat scherp van rug en een gesloten, afgeronden ligchaamsbouw missende. Het vee in de binnenpolders, „zoo als in Mastenbroek, is fijner, dunner van beenen, „fijn van hoornen en kop, plat van ribben en schraal „van hals, en heeft over het geheel een meer gesloten „en gevuld voorkomen, terwijl het in het algemeen minder scherp van rug wordt aangetroffen. In het kwartier van Vollenhove vindt men ook zeer goed, doch „ook een fijner soort van melkvee, evenzoo in de streken langs den IJssel, waar men het soms vindt, dat bij „goede melkgeving eenen meer afgeronden ligchaamsbouw „en ronde welving van ribben paart, die eenen aanleg „tot spoedige vetwording in zich bevat.... Komt men „dieper landwaarts in, waar het vee meer om den akkerbouw gehouden en meer als een noodzakelijk kwaad „beschouwd wordt, dan nemen de gebreken toe, en de „deugden af, tot dat men in de schrale heidestreken een „geheel ander soort van vee krijgt, dat klein en onaanzienlijk is, met eenen smallen, schralen ligchaamsbouw, „ondiepe borst en hooge beenen. Wanneer dit vee wordt „vetgeweid, weegt het niet meer dan nauwelijks 200 „Ned. pond, terwijl het beste vee in Overijssel tot 400 „en 450, ja tot 500 Ned. ponden kan groeijen."

Invloed van het Evangelie.

Op Nieuw Zeeland, waar de aard der inwoners zeer wraakzuchtig is, huurde een Engelsch timmerman, die er, gelijk vele andere Engelschen, was komen wonen, een inboorling, om in zijn tuin te arbeiden. Toen deze gedaan had, kwam hij in de werkplaats van den timmerman, om zijn loon te halen, doch vond hem daar niet. Maar er arbeidde juist een ander timmerman, een verdrietig en knorrig mensch, die den Nieuw-Zeelander grof toesprak en hem wilde wegjagen. Deze bleef heel bedaard en bad hem: „Wees niet boos." Dit verbitterde den anderen nog meer, en nu begon hij den Nieuw-Zeelander te slaan en op ruwe wijze te mishandelen. Ook dit liet deze zich aandoen, totdat de Engelschman hem los liet. Toen echter sprong hij op hem toe, pakte hem in de borst en hief hem met de eene hand in de hoogte als een klein kind; met de andere hield hij hem een mes voor en zeide: „Nu ziet gij dat uw leven in mijne hand is; dat ik het u laat behouden, hebt gij alleen te danken aan de prediking van 't Evangelie. Mijn arm is sterk genoeg om u te dooden, en mijn arm is daartoe ook wel gewillig maar mijn hart niet, dewijl ik van de Zendelingen het Evangelie heb gehoord. Ware mijn hart nog zoo duister, als het vroeger was, eer ik hen hoorde, dan zou ik u het hoofd afsnijden." Daarmede liet hij den verschrikten Engelschman los en deed hem niets. Deze schaamde zich, en — menigeen mag zich wel voor dezen Nieuw-Zeelander schamen.

Begraven van schijndooden.

Er zijn gevaren, voor welke de waarschuwing, hoe dikwerf ook, zelfs tot vervelens toe herhaald, nimmer onpast geacht moet worden. Onder deze behoort wel inzonderheid het gevaar van levend begraven te worden, en zulks des te meer, daar dit vreesselijke ongeluk, dat naar sommige kenteekenen menigvuldiger plaats heeft dan men wel gelooft, nogtans in de minste dier gevallen bekend wordt. Te Nieuw-York is het laatstelijk weder gebeurd dat, zonder eenen zamenloop van omstandigheden, eene vrouw levend begraven zou geworden zijn. Een ambachtsman verlaat, om eenig hem opgedragen werk te verrigten, voor ettelijke dagen zijn huis. Terug komende verneemt hij, dat zijne vrouw inmiddels overleden is en dat haar kist, met vijf andere, juist naar het kerkhof van Potters-field gevoerd wordt. In zijne wanhoop snelt hij naar de begraafplaats, en komt er aan op het oogenblik, dat men bezig is de kisten in het graf te laten. Schreijende smeekt hij, in de aandoenlijkste bewoordingen, dat men de kist der hem zoo dierbare overledene voor hem opene, opdat hij haar lijk ten minste nog eenmaal zien moge. Na lang bidden verwerft hij zulks, hij werpt zich op het geliefde overschot, neemt het in de armen en kust het; bij deze behandeling geraakt zijne hand in den omtrek van het hart, en, o vreugd! hij voelt het zachtkens kloppen. Nu worden de vereischte middelen aangewend en de vrouw is gered. Ware de man een enkel oogenblik later aangekomen, zoo zou zij waarschijnlijk in haar graf ontwaakt zijn en er reddingloos hebben moeten sterven.

Menschelijk lijden.

Te Standfordville, Staat van New-IJork, leeft tegenwoordig een man, genaamd *Richard Malhet*, die aan eene buitengewone ziekte lijdt. Sedert 25 jaren heeft hij het bed niet verlaten. Gedurende het eerste jaar zijner ziekte werden de gewrichten der onderste ledematen de zitplaatsen der hevigste pijnen, en werden eindelijk geheel geankijloseerd. Na verloop van eenige maanden echter verminderden de pijnen en konde de lijder, ofschoon te bed liggende, zweepen en andere kleine voorwerpen vervaardigen. Zoo leefde hij bijna 12 jaren. Sedert dien tijd echter konde hij niets meer doen; langzamerhand werden alle de gewrichten door ankijlose aangedaan. Zelfs de kaken werden eindelijk onbewegelijk, zoodat men verpligt was om eenige tanden weg te nemen, ten einde voedsel in den mond te brengen. Op het oogenblik kan hij niets meer doen dan het uiteinde van den wijsvinger bewegen. Men kan zeggen dat het minder een mensch dan een levend lijk schijnt te zijn. *(Geneesk. C.)*

Larix Hout.

In de *Gard. Chron.* komt eene mededeeling voor omtrent den geschiktsten tijd tot het vellen van dezen boom met het oog op de verkrijging van geschikt en duurzaam timmerhout. De schrijver beweert dat zulks moet geschieden in Julij en Augustus, wanneer het hout het meest met terpentijn gevuld is. Hij zegt dat indien de op dien tijd gehakte boomen onmiddelijk van de schors worden beroofd, en voor zes maanden minstens of hoogstens een jaar in loopend water worden gelegd, het hout zeer hard wordt, en men er duurzaam werk van kan maken.

In het algemeen wordt de voortreffelijkheid van deze houtsoort, althans in Drenthe, niet genoegzaam gewaardeerd, daar men anders op de cultuur daarvan zich meer zou toeleggen.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.